

Bělehrad Srbsko

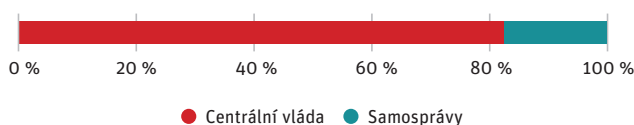
● **MĚSTO:**
1,4 mil. obyvatel

● **METROPOLITNÍ OBLAST**
N/A

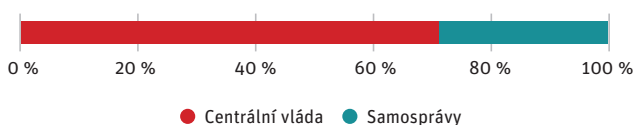
HDP: N/A

Jak fungují finance samospráv v Srbsku

VEŘEJNÉ PŘÍJMY

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Srbsko má jen **jednu úroveň místní samosprávy**. Území je rozděleno na obce, města, hlavní město Bělehrad (zvláštní postavení) a dvě autonomní provincie Vojvodina a Kosovo-Metohija.

Vzhledem k tomu, že většina výdajů samospráv je určena na běžné výdaje, existuje malý prostor pro investice (13 %); investice samospráv dosahují 29 % celkových veřejných investic (OECD 51 % a EU28 51 % v roce 2016). Místní investice se v posledních letech snížily z 1,5 % HDP v roce 2011 na 0,9 % v roce 2016.

Podle ústavy musí být jednotky místní samosprávy financovány z přímých výnosů, z rozpočtu republiky Srbsko a ve specifických případech z rozpočtu autonomní provincie Vojvodina. Příjmy místní samosprávy zahrnují daně (vlastní a sdílené), uživatelské poplatky a dotace od ústřední vlády.

Příjmy samospráv dosahují výše 7,5 % HDP a 17 % celkových veřejných příjmů (průměr EU28 12 % HDP a 27 % veřejných příjmů). Výnosy z daní přesto tvoří 53 % jejich celkových příjmů – jedná se o významný podíl zejména ve srovnání s ostatními zeměmi v regionu (OECD 39 % a EU28 37 % v roce 2016). Dotace jsou druhým nejdůležitějším zdrojem příjmů, jejich podíl činí 26 % (2016).

Daň z příjmu fyzických osob je zdaleka nejdůležitějším zdrojem daňových výnosů samospráv a je vybírána ústřední vládou. Dohoda mezi Srbskem a Mezinárodním měnovým fondem ohledně stabilizace veřejných financí vedla ke změnám zákona a snížila podíly přidělované místním samosprávám. **Od roku 2016 získávají města**

77 % (dříve 80 %), obce 74 % (také dříve 80 %) a město Bělehrad 66 % (dříve 70 %) z daní z příjmu fyzických osob. Daň z příjmu fyzických osob činí 63 % výnosu z daní a 34 % celkových příjmů samospráv. Daň z příjmu právnických osob činí 29 % výnosu z daní a 15 % celkových příjmů samospráv (2016). V roce 2011 se podíl na daní z příjmu fyzických osob převedený na obec zvýšil ze 40 % na 80 % u všech obcí kromě Bělehradu.

Kromě těchto daní místní samosprávy spoléhají na daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí a daň z dědictví a darů. Samosprávy mohou stanovit sazbu daně z nemovitostí v mezích stanovených zákonem o místní samosprávě. **Tyto ostatní daně představují 8,4 % daňových výnosů a 4,5 % celkových příjmů samospráv (2016).** V roce 2018 vláda novelizovala zákon o daňových postupech a správě daní, aby umožnila propojení vícero státních databází za účelem zvýšení efektivity výběru daně z nemovitostí, a to prostřednictvím rozvoje centrálního informačního systému dat.

Mezi transfery od centrální vlády patří vyrovnávací dotace, která dorovnáva rozdíly mezi místními vládami (1,7 % ročního HDP), kompenzační transfer, nepodmíněný transfer a fond soudržnosti.

Obce jsou příjemci poplatků za užívání městských pozemků, obchodních licencí a poplatků za územní rozvoj, zejména v hlavním městě Bělehradě. Ostatní příjmy včetně poplatků představují 21 % z celkových příjmů a 1,6 % HDP samospráv (2016).

Zdroj: <http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/Observatory-on-Subnational-Government-Finance-and-Investment.htm>